

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Megjelenik minden vasárnap
TELEFON 14 SZ.

Főmunkatársak
KISS GYULA SZENDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK
Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT

Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K
Egyes szám ára 20 fillér

Iparfejlesztés.

Hogy milyen arányokban kellene fejleszteni a magyar ipar versenyképességét, arról ékes bizonyítást tesz az az emlékirat, amelyet néhány hónappal ezelőtt tett közzé a kereskedelmi miniszter az iparfejlesztésről. Ez emlékirat szerint ahhoz az elsősorban elérendő célhoz, hogy a hazai szükségletet a hazai ipar fedezze, nem kevesebb mint 438 gyár volna szükséges, amelyeknek 720.92 millió korona tőke kellene; foglalkoztatnának 144000 munkást (körülbelül 100 millió korona évi munkabérral) és évi termelésük összértéke 419515 millió koronára rugna. Az állami segély tíz évre összesen 125 millió korona lenne.

Ezek a számok csak az első pillantásra tűnnek föl viszonyainkhoz képest — nagyoknak. Ami különösen az állami segélynek szükséges összegét illeti, ez csak látszólagosan ily nagy áldozat az állam részéről, csak úgy, mint az állami tisztviselőknek juttatott magasabb illetmények is. Mert az összes állami kedvezmények és segélyek, eltekintve attól, hogy a legkülömbözőbb alakban oszlanak meg az ország lakossága közt, emelve ennek gazdasági forgalmát, legfőképpen fogyasztási adók alakjában jórészt ismét visszatérnek az állampénztárba, — megteszik sokféle jótékony hatásukat, anélkül, hogy az államkincstárnak valóságban nagy áldozatába kerülne. Közlebről bírálva pedig a magánvállalkozás kérdését, úgy találjuk, hogy erős akarattal nem lehetetlen ezt az álmodást tíz éven belül megvalósítani, főltéve persze, hogy hazánk nagybirtokosai — elsősorban a holtkéz — elég érzékkel fog birni az iparpártolásnak gazdasági és hazafias jelentősége iránt; mert ha Ausztriában és a Németbirodalomban össze tudták kötni az uradalmak birtokosai ezt a két szempontot, miért ne tehetnék ezt nálunk is, különösen mikor köztudomásu, hogy az iparvállalatok évről-évre nagyobb jövedelmet biztosítanak főképpen azoknak, akiknek módjukban van nyersterményeiket a helyszínen feldolgoztatni, ahelyett, hogy ezeket külföldre eladva, a belőlük készült és behozott iparcikkekért drága árakat fizessenek.

Hangsúlyozzuk, hogy ezeket az iparvállalatokat lehetőleg magyar pénzen kellene megvalósítani, nemcsak azért, hogy hasznunk az országban maradjon és bennünket gazdagítson,

hanem azért is, mert máris túlsokkal tartozunk a külföldnek és féltő, hogy egy-egy újabb pénzválság, vagy a legújabb porosz és német államcímletek mintájára való külföldi kibocsátás, kapcsolatban ellenfeleink agitációjával, papírjaink tömeges visszaözlése útján elviselhetetlen bajokat okozna egész gazdasági életünkben.

A nagyobb szabású iparfejlesztés előfeltételei közül a biztos és aránylag olcsó alapítási tőkén felül a forgó tőkének könnyebb megszerzését sem szabad kifelejtenünk. Számos gyár alakult volna már, még több virágoznék, ha törekvő és megbízható tulajdonosaik (hiszen csak ilyenekről lehet szó) pénzintézeteinknél hitel dolgában olyan támogatást kaptak volna, mint amilyenben például a kereskedelem az áruhitelre nézve részesül. Egyike ez azoknak a problémáknak, amelyeknek megoldása elől pénzintézeteink nem fognak kitérni és amelyek megoldása nélkül alig számíthatunk nagy ipari fejlődésre.

Az ipari hitelnek az a módja, amelyet pénzintézeteink legnagyobb részét az úgynevezett finanszírozás útján nyújtanak, nem kielégítő, amint hogy nem is bír a hitelnyújtás kizárólagos céljaival. Bár tagadhatatlan, hogy számos új iparvállalat létesül ennek segítségével, valamint az is, hogy sok gyenge szervezett vállalkozás ily úton erősödik meg, mégis távolról sem elégíti ki ez az alakzat a hazai iparnak sokoldalú hiteligenyét. Az intézeti finanszírozás főszempontja végeredményben mégis csak mentül nagyobb bankárnyereség elérése, ami a zsenge és kezdetleges iparvállalkozás ritkán elviselhető megterhelésével jár. Nem is szólva a rendszerint kikötött és éveken át fenyegető opcionális jog gyakorlásának egyidejű kikötéséről, amely a törekvő iparostól még azt a reményt is megvonja, hogy vállalatának kedvező fejlődése esetén ő élvezze a fáradozásai árán méltán kiérdemelt jutalom javarésztét.

Tudomásul.

A régi és az új végrehajtási törvény között levő különbség rövid kivonata.

Az 1881. LX. tc. értelmében a köztisztviselők fizetésének legfeljebb egy harmada és ez is csak úgy volt végrehajtás alá vehető, hogy a végrehajtást szenvedő részére évi 1600 K a foglaláson túl is érintetlenül fennmaradjon, a nyugdíjajánál ez összeg 1000 K volt, a magánhivatalnokoknál a le nem foglalható összeg szintén 1000 K-ban volt megállapítva. Az ezen törvényt módosító 1908 évi törvény értelmében a le nem foglalható

fizetés úgy a köz- mint a magántisztviselőkre és a nyugdíjasokra nézve 2000 K-ban állapított meg, kivételt képez az özevegy nyugdíj, mely le nem foglalható. Ezen 1908 évi módosító törvény kimondja továbbá, hogy kisiparosoknak, kézműveseknek, ipari munkásoknak, napszámosoknak és általában azoknak, akik magukat kézi munkával tartják fenn, a keresetük folytatásához szükséges kézi szerszámok, eszközök műszerek és alatok, továbbá a feldolgozható anyag készlet 150 K érték erejéig, a végrehajtást szenvedőnek és háznépének egy havi időtartamra szükséges élelmi-, tüzelő- és világítószerei, ezek hiányában pedig a lefoglalható készpénzből a beszerzésükhöz szükséges összeg le nem foglalható.

Az előtt az 1881. LX. tc. értelmében csak az ágynemű, a szükséges öltözetek és a legszükségesebb élelmi és tüzelőszerek a legközelebbi 15 napra és szükséges konyha és konyhaedény és munkaszerek nem voltak lefoglalhatók. Az új szerint le nem foglalható: annyi készpénz, amennyivel a végrehajtást szenvedőnek és háznépének szükséges lakbérleti költségei egy negyed évre fedezhetők. Ez a régi benincs benne.

Az új szerint le nem foglalható: Mezei gazdálkodással foglalkozók részére az általuk műveltetett, de legfőleg 12 kat. holdnyi szántó föld műveléséhez szükséges vetőanyag, igavonó jószág, félévre szükséges takarmány és szalma, továbbá gazdasági eszköz és trágya: vetőmag hiányában pedig a lefoglalható készpénzből a beszerzéshez szükséges összeg. A régi 1881. LX. tc. pedig úgy intézkedett: le nem foglalható a végrehajtást szenvedő által tulajdonul birt s általa házilag művelt vagy műveltetett szántóföldek bevetéséhez szükséges vetőmag 5 hektolitert meg nem haladó mennyiségben.

Az új szerint le nem foglalható a végrehajtást szenvedő választása szerint 1 tehén, vagy 4 juh, vagy 4 kecske, úgy szintén ezen állatok részére félévi (a régi benincs egy havi) takarmány, ennek hiányában pedig a lefoglalható készpénzből a beszerzéshez szükséges összeg. (Ez utóbbi intézkedés nincs a régi benincs).

Munkabéreknél csak a naponta 5 K-át kitevő összeg vonható végrehajtás alá a régi törvény szerint ez 3 K volt.

Amennyiben szükség mutatkozik, azok az adósok jelentendők e szerint be 30 nap alatt és perelendők egy év alatt, akiknél ez az új törvény a le nem foglalható fizetést, vagy vagyon részt emeli. Bejelentés esetén joga van a hitelezőnek egy éven belül az adós ellen lejárt követelését még a régi az 1881. LX. tc. intézkedései értelmében érvényesíteni.

Ebből önként következik az, hogy csak azokkal az adósokkal szemben indokolt ekép eljárni, akiknél a régi és az új törvény által megállapított foglalásmentes jövedelem, vagy vagyon közötti különbséget igénybevételeivel lehet csak követeléseket biztosítani.

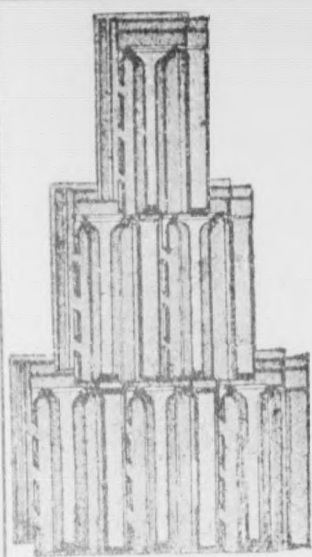
A bejelentéshez való nyomtatvány a kulai ipartestületnél kapható.

Bácsbodrog vármegyei jegyzői egyesület ügyei:

— Új tag. A jegyzői egyesület tagjai sorába belépett Kuszli Gyula ópalánkai aljegyző.

Anyakönyvi iratgyűjtő-táblák

nemzeti szalaggal, piros feliratokkal; házassági, születési, halotti és vegyes iratoknak; valamint nyomtatott címkék az összes nyilván tartások és jegyzékekhez. Az anyakönyvi főfelügyelőség előírása szerint kapható **BERKOVITS villamüsemű könyvnyomdájában, Kulán**

Nagykikindai gyártmány
Bohn-féle szab. biztonsági átfedő-
cserep 272. sz.

BOHN M. ÉS TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-FÉLE TÉGLAGYÁRAK

NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN

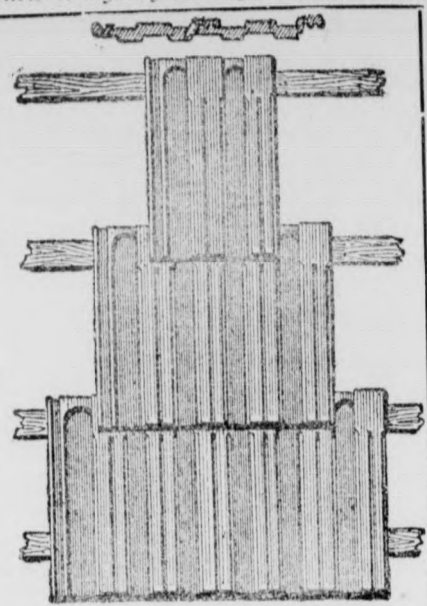
Alapított 1864. — Legelőkelőbb referenciák — Alapított 1864.

50 millió évi gyártás

a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserepekből

VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva

Gyártmányok: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedő-cserepek
Legolcsóbb, legszebb tetőzet!

Zsombolyai gyártmány
Szab. biztonsági préselt átfedő cserep 253. sz.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve

A bácsalmási járás főszolgabirájától
3939 sz. 1908.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrog vmegye bácsalmási járásához tartozó Tataháza és Mátételke községekből álló Tataháza székhelyvel alakított közegészségügyi körben a **körorvosi állásra** ezennel pályázatot hirdetek és felhívom az állást elnyerni óhajtókat, hogy az 1883. évi I. tc. 9. §-a, illetőleg az 1876. évi XIV. tc. 143. §-a értelmében felszerelt kérvényüket **f. é. július 31-ig** nyújtsák be, mert a később beadottak figyelembe vételni nem fognak.

Az állás javadalmazása a következő: Evi törzsfizetés 1600 K és pedig Tataháza község részéről 1000 K, Mátételke község részéről 600 K.

Látogatási díj mindkét községben nappal 1 K, éjjel 2 K.

Halottkémlés 40 fillér és a husszemle díjak. Tartozik a körorvos Mátételke községet hetenkint egyszer látogatni, mely alkalommal a község ingyen kocsit bocsajt rendelkezésére.

Tartozik a községek által vagyontalanoknak és fizetés képteleneknek igazoltakat ingyen gyógykezeltetni.

Köteles kezgyógytár jogáért folyamodni és ezt működése tartamáig fentartani.

Bácsalmás, 1908 július 10.

2 **Koller Oszkár** főszolgabíró

A bácsalmási járás főszolgabirájától
3984 sz. 1908.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrog vmegye bácsalmási járásához tartozó Katymár községben megüresedett községi **jegyzői** állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1883. I. tc. 6. §-a, illetve az 1900. XX. tc. 3. §-a értelmében eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismereteiket igazoló bizonyítványikkal felszerelt kérvényeiket hivatalomban **1908. aug. 5-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a későbbben érkezetteket figyelembe venni nem fog.

Ezen állás javadalmazása a következő:
1. Havi előleges részletekben a községi pénztárból felvehető 1022-40 K készpénz fizetés.

2. Urbéri jellegű 20 ¹²⁵²/₁₀₀₀ hold szántó föld, 1200 □-öl betelepített szőlő és 1 ⁸⁰¹/₁₀₀₀ hold legelő illetmény haszonélvezete.

3. Szabad lakás a katymári 663 ö. i. sz. házban, amelyhez 870 □-öl kert tartozik.

4. Természetben kiszolgáltató 6 öl kemény tűzifa.

5. A magánmunkálatokért szedhető szabályrendeletileg megállapított díjak.

A német és bunyevác nyelv bírása föltétlenül megkívántatik.

Bácsalmás, 1908. július 15.

2 **Koller Oszkár** főszolgabíró

WALTER VILMOS, férfi-szabó, KULÁN,

-- A HOKSTOK SZÁLLODA MELLETT --

Ajánlja magát

angol szabású öltönyök elkészítésére

Nagy mintaválaszték bel- és külföldi szövetekből

IFJ. KOVÁCS SÁNDOR, KULÁN

Ajánl jó, tartós és formás (hazai gyártmányu) **Kobrak-cipőket** (A világ minden tájékán hordják)

Továbbá ajánl férficipőkben elsőrangú minőségben világhírű **AMERIKAI cipőket** amelyekben a tyúkszemek teljesen elmúlnak

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

VESE- ÉS HÓLYAGBAJOKNÁL MINDEN VIZET FELÜLMUL

Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentesített, szénsavdús,

RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VÍZ

ORVOSILAG AJÁNLVÁ ORVOSILAG AJÁNLVÁ

IVÓGYÓGYMÓDRA HASZNÁLVA, vese- és hólyagbajoknál, vesemedence idült hurutjainál, húgykö- és fűvényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult

PROSPEKTUST KIVÁNATRA KÜLD A FORRÁSKEZELŐSÉG 41

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága **BUZIÁSFÜRDŐN**

Kulán kapható **Knéfy Nándor cégnél**

Schmidt Ferencz
szabó - Kulán
(Ferenc József-tér)

készíti a legdivato-
sabb öltönyöket
a legolcsóbb árban

Könyvek

bekötésére
legalkalmasabb a
nyári időszak.

Ilyenkor olcsóbban
dolgozik

Berkovits könyv-
kötészete, Kulán

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 68.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszalók, járgány-cséplőgépek, léhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, dáráló, őrlőmalmok, egytetemes szőlő-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépék.